

Uel rätsepil oli õigus, kui ta üleliigsid püksireisi wähen-
das; aga käiksid tuleb isa kahe kae tarwis neli teha. Kui
ka üks wõeras seda ei tea, kumma käike paari sisse ta
känd peaks pistma, ehk kumba ta peab tühjaks jätma:
meie ise teame seda selgesti ja juhatame oma lapsi maast
madalast witsa hoolega, kunni naad tundma saawad,
mis kae tarwis tehtud, ja mis liig warus on. « Pika lori
lühikene sisu oli se: Meie tunneme kül, et meie Luisku-
landis wäga palju wigalist on, aga parandada ei tohi
seda üksi. — Rahju, et mees ütlemata unustas:
Kui halpi wiekümne weega wiheldasse, siis ei saa te-
mast midagi paremat, kui üks halp! — Mis ta wahel
wahel oma tõnksi wardaga rühja õlekubusi rabadest
uendaja mehe selga püüdnud lüa: need hoobid lähwad
kõik tuulde; — ei mite üks ainukene punitund meie mehe
külge. Siiski tahame temale hädad nõuu anda, et kui tei-
sel korral jälle wihatuju umbusel nii pööraseks peaks
minema, et ta asju oma lorissee kistub, mis senna ei
kõlba, esiteks pisukest waewa etewõtaks ja järelkuu-
laks: kas se ka tõsi on, mis ta teise tundmata mehe kohta
teotuseks räägib?

Se pime määsamine, kus suurem osa ise ei tead-
nud, mispärast ta mõllas, tuletab mulle ühe teise enne-
muisese jutu meele, mis lõpetuseks lühidelt tahan rää-
kida. Ühel kaugel maal — ma ei tea, kas Riipilas, Up-
pafallus ehk nende naabris — tõusis ükskord tüli ja pi-
kiline kohtukäimine alamaal kuulutud asja pärast. Üks
mees oli teise käest omale eesli palganud, se on: ühe
hobusewarki loodud pikatõrwalise elaja, keda soeal
maadel hobuse asemel sagedast pruugitakse. Eesli pere-

mees läks ise teele kaasa, et wõeras tema lojussele liiga
ei teeks. Nüüd juhtus, et sel pääwal päike lõuna ael
wäga ägädašt paistis; sellepärast heitis eesli palkaja,
kui lõunat oli wõtnud, eesli warju puhkama, sest et la-
gedal midagi muud warjukohta ei leidnud. Eesli pere-
mees hakkas seda nähes palkajat sõitlema. Tema ütles:
« Kasige minu eesli warjust! Kes seda luba teile annud?
Teie olete kül oma raha eest minu eesli endale tänaseks
pääwaks palkanud, aga ei mite eesli warju. Wari on
minu prii omadus. Tahate eesli warjust tulu püüda,
siis peate minu käest warju palkama, ja selle eest ise osa
hinda maksma. » Teine tõrkus selle wasta, et warju
eest ka hinda pidi maksma, ja nõnda läksid mehed linna
tagasi kohtomõistja ete. Esimene kohtomõistja, keda tüli
lepitajaks paluti, oli mõistliku otsust annud, et kes elaja
teise käest palkab, se palkab ka elaja warju enesele: —
sest wari ei wõi elajata, ega elajas ilma oma warjuta
olla. Selle otsusega ei lepinud eesli peremees mite, waid
kaebas lugu teise kõrgema kohtu ete. Nõnda läks tüline
asi tüf aega ühest kohtust teise, ja tüli lõpetust ei wõi-
nud ükski weel näha. Ahwokatid katsusid mõlemalt-
poolt asja pikemale wenitada, niikaua kui riidlejate kul-
rud nende waewa jõudsid tasuda. Kohtukäimine ei wäl-
tand weel kuigi kaua, seal nähti juba kõik linna rahwas
kahe osasse jagatud. Üks osa seisis selle mehe poolt, kes
eesli wälja oli laenanud ja nüüd warju eest hinda tah-
tis; teine osa seisis selle poolt, kes eesli oli palkanud.
Se läbi tõusid kaks nime liikuma: ühte seltsi nimetati
eesliteks, teist seltsi jälle warjudeks. Juhtusid iljemine
mõningad mehed eesli ja warjude seltsist koku: siis oli